SB-3412

SB-3412

M. Com. - II Examination

March / April - 2011

Financial & Management Accounting - VI

Time : 3 Hours] [Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :
☛ M. COM. - 2

Name of the Subject :
☛ FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING - 6

☛ Subject Code No. : 3 4 1 2 ☛ Section No. (1, 2,.....) : NIL

Seat No. :

Student's Signature

(૨) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પુરા ગુણ દર્શાવે છે.

૧ માલવ લિમિટેડની જાન્યુઆરી-૨૦૧૧ના માસની પ્રક્રિયા 'A' ની માહિતી નીચે મુજબ છે. ૧૪

શરૂઆતનો અર્ધતૈયાર માલનો સ્ટોક (જાન્યુઆરી-૧, ૨૦૧૧) : ૫૦૦ એકમો

અન્ય માહિતી :

વિગત	રૂ.
માલસામાન	૪,૮૦૦
મજૂરી	૩,૨૦૦
પરોક્ષ ખર્ચા	૬,૪૦૦
કુલ	**૧૪,૪૦૦**

જાન્યુઆરી માસમાં દાખલ કરેલ એકમો : ૧૯,૫૦૦

જાન્યુઆરી માસમાં પ્રક્રિયાનો ખર્ચ નીચે મુજબ છે :

વિગત	રૂ.
માલસામાન	૧,૮૬,૨૦૦
મજૂરી	૭૨,૦૦૦
પરોક્ષ ખર્ચા	૧,૦૬,૪૦૦
કુલ	**૩,૬૪,૬૦૦**

પ્રક્રિયા 'B' ખાતે ફેરબદલી કરેલ એકમો : ૧૮,૨૦૦

ભંગારના એકમો : ૧,૪૦૦

આખરનો અર્ધતૈયાર માલનો સ્ટોક (જાન્યુઆરી-૩૧, ૨૦૧૧) : ૪૦૦ એકમો

પૂર્ણતાની કક્ષા :

માલસમાન : ૧૦૦%, મજૂરી : ૫૦%, પરોક્ષ ખર્ચા : ૫૦%,

પ્રક્રિયામાં દાખલ કરેલ એકમોના ૫% જેટલો સામાન્ય બગાડ છે. અને તેની ભંગારની ઉપજ એકમદીઠ રૂ. ૧ ઉપજે છે.

જાન્યુઆરી-૨૦૧૧ના માસ માટે પ્રક્રિયા 'A' ને લગતાં નીચે મુજબના પત્રકો તૈયાર કરો :

(૧) પૂર્ણ એકમોનું પત્રક

(૨) પડતરનું પત્રક

(૩) મૂલ્યાંકન પત્રક

(૪) પ્રક્રિયા 'A' ખાતું

૨ (અ) નીચે આપેલ માહિતી એક ઉત્પાદન એકમને લગતી છે. તમારે માલસામાનને લગતા વિચલનોની ગણતરી દર્શાવવાની છે. ૭

કેમિકલ 'ABC' ના એક ટનના સામાન્ય ઉત્પાદન માટે પ્રમાણિત માલસામાન :

કેમિકલ	વપરાશ (kg)	એકમદીઠ કિંમત (રૂ.)
A	૨૪૦	૬
B	૪૦૦	૧૨
C	૬૪૦	૧૦

જાન્યુઆરી-૨૦૧૧ના માસમાં ૬.૨૫ ટન કેમિકલ 'ABC' નું ઉત્પાદન થયું હતું. જેની માહિતી નીચે મુજબ છે :

કેમિકલ	વપરાશ (ટનમાં)	કિંમત (રૂ.)
A	૧.૬	૧૧,૨૦૦
B	૨.૪	૩૦,૦૦૦
C	૪.૫	૪૭,૨૫૦

(બ) એક ઉત્પાદક કંપની પ્રમાણ પડતરનો ઉપયોગ કરે છે. એને લગતી નીચે મુજબની વિગતો મેળવવામાં આવી છે. ૭

વિગત	**પ્રમાણિત**	**ખરેખર**
ઉત્પાદન (એકમો)	૪,૦૦૦	૩,૮૦૦
કામકાજના દિવસો	૨૦	૨૧
સ્થિર શિરોપરી ખર્ચ	રૂ. ૪૦,૦૦૦	રૂ. ૩૯,૦૦૦
ચલિત શિરોપરી ખર્ચ	રૂ. ૧૨,૦૦૦	રૂ. ૧૨,૦૦૦

શિરોપરી ખર્ચના નીચેના વિચલનોની ગણતરી કરો :

(૧) ચલીત પરોક્ષ ખર્ચ વિચલન

(૨) સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ વિચલન

(૩) ખર્ચ વિચલન

(૪) જથ્થા વિચલન

અથવા

૨ (અ) નીચેની વિગતો પરથી પ્રશ્નાર્થ કરેલ વિગતો શોધો. ૧૦

વિગત	**વસ્તુ (H)**	**વસ્તુ (N)**
વેચાણ જથ્થો :		
પ્રમાણીત (એકમો)	?	૪૦૦
ખરેખર (એકમો)	૫૦૦	?
વેચાણ કિંમત (એકમદીઠ)		
પ્રમાણીત	રૂ. ૧૨	રૂ. ૧૫
ખરેખર	રૂ. ૧૫	રૂ. ૨૦
વેચાણ કિંમત વિચલન	?	?
વેચાણ જથ્થા વિચલન	૧૨૦૦ (F)	?
વેચાણ મૂલ્ય વિચલન	?	?

બંને વસ્તુઓ માટે વેચાણ મિશ્રણ વિચલન ૪૫૦ (F) છે. 'F' અનુકૂળ વિચલન દર્શાવે છે.

(બ) શું તમે એવું માનો છો કે મજૂરીને લગતાં વિચલનો વસ્તુની પડતર ઉપર સીધી અસર કરે છે ? કેવી રીતે ? સમજાવો. ૪

૩ ભૈરવ લિમિટેડની સંકલિત ખાતાવહીમાં જાન્યુઆરી ૧, ૨૦૧૧ના રોજ નીચે મુજબ બાકીઓ હતી.

વિગત	**ઉધાર**	**જમા**
શૅરમૂડી	--	૩,૨૦,૦૦૦
માલસામાન નિયંત્રણ ખાતું	૭૨,૦૦૦	---
ચાલુકામ નિયંત્રણ ખાતું	૬૮,૦૦૦	--
તૈયાર માલ નિયંત્રણ ખાતું	૫૨,૦૦૦	---
કાયમી મિલકતો	૨,૨૦,૦૦૦	---
કાયમી મિલકતો પર ઘસારાની જોગવાઈ	--	૨૦,૦૦૦
નફા-નુકસાન ખાતું	--	૧,૨૮,૦૦૦
બૅંક સિલક	૪૦,૦૦૦	----
દેવાદાર નિયંત્રણ ખાતું	૪૮,૦૦૦	-----
લેણદાર નિયંત્રણ ખાતું	--	૩૨,૦૦૦
	૫,૦૦,૦૦૦	**૫,૦૦,૦૦૦**

જાન્યુઆરી માસમાં નીચે મુજબના વ્યવહારો થયા હતા.

વિગત	**રૂ.**	**રૂ.**
મજૂરી માટે રોકડેથી ઉપાડ્યા	૪૮,૩૮૦	----
નેશનલ સ્ટેમ્પ માટે રોકડેથી ઉપાડ્યા	૪,૪૪૦	----
કરવેરા અને પેન્શન મજૂરીમાંથી કપાત પરંતુ નહીં ચૂકવેલ	૮,૪૮૦	૬૧,૩૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૫૮,૩૦૦	----
પરોક્ષ મજૂરી (કારખાના)	૩,૦૦૦	૬૧,૩૦૦

માલસામગ્રીની ઉધાર ખરીદી	---	૬૬,૯૨૦
વહીવટી ખર્ચ ચૂકવ્યો	---	૮,૦૦૦
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ ચૂકવ્યા	---	૨૬,૨૪૦
વેચાણ-વિતરણ ખર્ચની ચૂકવણી	--	૮,૬૦૦
ઉત્પાદન માટે માલ આપ્યો	----	૭૨,૫૪૦
પરોક્ષ માલસામાન	---	૧,૫૦૦
ગ્રાહકો પાસેથી રોકડા મળ્યા	--	૧,૯૨,૮૬૦
વેપારીને ચૂકવ્યા	---	૬૮,૧૦૦
કારખાના મિલકત પર ઘસારો	----	૯૦૦
તૈયાર માલની પડતર	---	૧,૪૨,૮૪૦
વેચાણ	---	૨,૦૦,૦૦૦
વેચેલ માલની કારખાના પડતર	----	૧,૪૬,૪૪૦
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચની વસૂલાત	----	૩૨,૦૦૦

જાન્યુઆરી માસ માટે કંપનીની સંકલિત ખાતાવહીમાં જરૂરી ખાતા બનાવો (નફા-નુકસાન ખાતાં સહિત). વેચાણ-વિતરણ ખર્ચ અને વહીવટી ખર્ચનો જે દર અગાઉથી નક્કી કરેલ તે વસૂલ થઈ શકે એમ નથી. દરેક માસનો ખર્ચ વેચેલ માલની પડતર ખાતે ફેરબદલ કરવામાં આવે છે.
જાન્યુઆરી ૩૧, ૨૦૧૧ના રોજનું કાચું સરવૈયું પણ તૈયાર કરો.

૪ 'આસોપાલવ' લિમીટેડ ૫,૦૦,૦૦૦ ઈક્વિટી શૅર્સ રૂ. ૧૦ના પ્રિમીયમે બહાર પાડ્યા. જે અંગે બાંયધરી દલાલોએ નીચે મુજબ જુદા-જુદા પ્રમાણમાં જવાબદારી સ્વીકારી છે. ૧૪

X - ૨,૩૦,૦૦૦ ઈક્વિટી શૅર્સ (નિશ્ચિત બાંયધરી ૪૦,૦૦૦ શૅર્સ)
Y - ૧,૪૦,૦૦૦ ઈક્વિટી શૅર્સ (નિશ્ચિત બાંયધરી ૩૫,૦૦૦ શૅર્સ)
Z - ૧,૩૦,૦૦૦ ઈક્વિટી શૅર્સ (નિશ્ચિત બાંયધરી ૧૫,૦૦૦ શૅર્સ)

કંપનીને ૪,૨૫,૦૦૦ ઈક્વિટી શૅર્સ માટે અરજીઓ મળી જે પૈકી નિશાનીવાળી અરજીઓ નીચે મુજબ હતી.

X - ૧,૮૦,૦૦૦ ઈક્વિટી શૅર્સ
Y - ૧,૧૦,૦૦૦ ઈક્વિટી શૅર્સ
Z - ૬૦,૦૦૦ ઈક્વિટી શૅર્સ

ઉપરની વિગતો પરથી દરેક બાંયધરી દલાલોની જવાબદારી નક્કી કરો.

અથવા

૪ 'H' લીમીટેડની સત્તાવાર શૅરમૂડી રૂ. ૧૦નો એક એવા ૨,૦૦,૦૦૦ ઈક્વિટી શૅરની છે. કંપનીએ બધા જ શૅર જાહેર જનતા માટે બહાર પાડ્યા. જે અંગે જુદા-જુદા દલાલોએ નીચે મુજબ બાંયધરી આપી હતી. ૧૪

A-૭૦,૦૦૦ શૅર્સ, B-૪૦,૦૦૦ શૅર્સ, C-૬૦,૦૦૦ શૅર્સ, D-૨૦,૦૦૦ શૅર્સ, E-૪૦,૦૦૦ શૅર્સ, F-૬૦,૦૦૦ શૅર્સ.

નિશાની વાળી અરજીઓ નીચે મુજબ હતી :
A-૨૦,૦૦૦ શૅર્સ, B-૪૦,૦૦૦ શૅર્સ, C-૪૫,૦૦૦ શૅર્સ, D-૧૫,૦૦૦ શૅર્સ, E-શૂન્ય, F-૧૦,૦૦૦ શૅર્સ.

નિશાની વગરની ૪૦,૦૦૦ અરજીઓ આવી જે બહાર પાડેલ શૅર્સના ૧/૫ ભાગ જેટલી હતી.
દરેક દલાલોની જવાબદારી નક્કી કરો.

૫ ગમે તે **બે** લખો : ૧૪

(૧) ''પડતર ઘટાડો એ ધંધાના દરેક કાર્ય અને વિભાગોને સમાવેશ કરનારી સતત પ્રક્રિયા છે.'' સમજાવો.

(૨) ફેરબદલી કિંમતનું અર્થશાસ્ત્ર.

(૩) રોકાણ પર વળતર અને મૂડી બજેટ.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) As per the instruction no. **1** of page no. **1**.
(2) Figures to the right hand side indicate marks of the question.

1 Malav Ltd. furnishes the following information pertaining to Process 'A' for the month of January 2011. **14**

Opening stock of Work-in-process (January 1, 2011) : 500 units

Other Details :

Particulars	Rs.
Material	4,800
Labour	3,200
Overheads	6,400
Total	14,400

Units introduced during month of January : 19,500.

Processing cost for the month of January are as under :

Particulars	Rs.
Material	1,86,200
Labour	72,000
Overheads	1,06,400
Total	3,64,600

Units transferred to process B : 18,200 units

Scrapped units : 1,400

Closing stock of work-in-process (January 31, 2001) : 400 units

Degree of completion :
Material : 100%, Labour : 50%, Overheads : 50%
Normal loss in the process is 5% of total input and scrapped units fetch Rs. 1 per unit.
Prepare the following statements for process A for January 2011 :
(i) Statement of equivalent production
(ii) Statement of cost
(iii) Statement of evaluation
(iv) Process A account

2 (a) The following data is for a manufacturing unit. You are required to calculate Material variances. **7**

The standard material cost for a normal mix of one ton of chemical 'ABC' is based on :

Chemical	Usage (kg)	Price per kg (Rs.)
A	240	6
B	400	12
C	640	10

During January-2011, 6.25 tons of chemical 'ABC' was produced, for that the details are as under :

Chemical	Consumption (Ton)	Cost (Rs.)
A	1.6	11,200
B	2.4	30,000
C	4.5	47,250

(b) The following information was obtained from the records of a manufacturing unit using standard costing system **7**

Particulars	**Standard particulars**	**Actual particulars**
Production (units)	4,000	3,800
Working days	20	21
Fixed overheads	Rs. 40,000	Rs. 39,000
Variable overheads	Rs. 12,000	Rs. 12,000

You are required to calculate the following overhead variances :
(a) Variable overheads variance
(b) Fixed overheads variance
(c) Expenditure variance
(d) Volume variance

OR

2 (a) Compute the missing data indicated by the question marks from the following information : **10**

Particulars	**Product (H)**	**Product (N)**
Sales quantity :		
Standard (units)	?	400
Actual (units)	500	?

Sales Price (per unit)		
Standard	Rs. 12	Rs. 15
Actual	Rs. 15	Rs. 20
Sales price variance	?	?
Sales Volume variance	1200 'F'	?
Sales value variance	?	?

Sales mix variance for both the products together was Rs. 450 'F'.

(b) Do you believe that labour variances directly affect the cost of production ? How ? Explain. 4

3 Bhairav Ltd. has the following balances in its integrated ledger on January 1, 2011. **14**

Particulars	Debit	Credit
Share capital	--	3,20,000
Stores control account	72,000	---
Work-in progress control account	68,000	--
Finished goods control account	52,000	---
Fixed assets	2,20,000	---
Provision for depreciation on fixed assets	--	20,000
Profit and loss account	--	1,28,000
Cash at Bank	40,000	----
Debtors control account	48,000	-----
Creditors control account	--	32,000
	5,00,000	**5,00,000**

Transactions during the month of January were as under :

Particulars	**Rs.**	**Rs.**
Cash withdraw for wage	48,380	----
Cash withdraw for national stamps	4,440	----
Income tax and pensions deducted from wages but not yet paid	8,480	61,300
Direct labour	58,300	----
Indirect labour (factory)	3,000	61,300
Stores purchased on credit	---	66,920
Paid administration expenses	---	8,000
Paid factory overheads	---	26,240
Paid Selling and distribution expenses	--	8,600
Stores issued to production	----	72,540
Indirect material	---	1,500
Cash received from customer	--	1,92,860
Cash paid to supplier	---	68,100
Depreciation on factory assets	----	900
Value of finished goods	---	1,42,840

Sales	----	2,00,000
Factory cost of goods sold	----	1,46,440
Factory overheads recovered	----	32,000

You are required to prepare the accounts in the integrated ledger of the company for the month of January (including the Profit and Loss account) selling and distribution expenditure and administration expenditure are not recovered by a predetermined rate. Every month cost being transferred to the cost of sales account. Also prepare a trial balance as on January 31, 2011.

4 Assopalav Ltd. issued 5,00,000 equity shares at premium of Rs. 10 each. The entire issue was underwritten by underwriters as under : **14**

X - 2,30,000 equity shares (Firm underwriting 40,000 shares)
Y - 1,40,000 equity shares (Firm underwriting 35,000 shares)
Z - 1,30,000 equity shares (Firm underwriting 15,000 shares)
Company received 4,25,000 equity shares applications, out of them the marked applications were as under :
X - 1,80,000 equity shares
Y - 1,10,000 shares
Z - 60,000 equity shares
From above particulars ascertain the liability of each underwriter.

OR

4 The authorized share capital of H Ltd. was 2,00,000 equity shares of Rs. 10 each. The company issued the total equity shares for common public. The underwriters gave the guaranty as under : **14**

A-70,000 shares, B - 40,000 shares, C - 60,000 shares, D - 20,000 shares, E - 40,000 shares, F = 60,000 shares.
The market applications were as follows :
A - 20,000 shares, B - 40,000 shares, C - 45,000 shares, D - 15,000 shares, E - Nil, F - 10,000 shares.
The unmarked applications were 40,000 equity shares which is 1/5 of the issued equity shares. Calculate the liability of each underwriter.

5 Write any two : **14**

(i) "Cost reduction is a continuous process embracing each functions and departments of a business". Explain.
(ii) Economy of Transfer Pricing.
(iii) Return on Investment and capital budget.